

Kroniek Praktijkvragen

'2012'

Alle vragen en antwoorden uit de
rubriek 'Vraag van de Week'

Inleiding

Geen beleidsterrein van een gemeente, provincie of waterschap denkbaar, of er is wel Europese regelgeving op van toepassing. Het is dan ook niet verwonderlijk dat kenniscentrum Europa decentraal via zijn Helpdesk jaarlijks meer dan 1000 vragen hierover van hen binnenkrijgt.

Wekelijks wordt één vraag hiervan bestempeld als 'Vraag van de Week'. Deze vraag wordt, uiteraard geheel geanonimiseerd, via de website en nieuwsbrief de Europese Ster beschikbaar gesteld.

In deze publicatie zijn de Vragen van de Week en bijbehorende antwoorden uit 2012 in verkorte vorm opgenomen.

Waarom de Vraag van de Week?

Met de rubriek 'Vraag van de Week' streeft Europa decentraal verschillende doelen na:

Vragen ondervangen functie

De rubriek wordt gebruikt om vragen die veel gesteld worden onder de aandacht van meerdere decentrale overheden te brengen. Hiermee speelt Europa decentraal proactief op specifieke informatiebehoefte in.

Signaalfunctie

Specifiekere vragen die, vanuit de [Helpdesk](#) bezien, vooral betrekking lijken te hebben op één specifiek decentraal probleem/vraagstuk, worden bewerkt tot Vraag van de Week wanneer Europa decentraal van mening is dat deze vragen ook voor andere decentrale overheden van belang kunnen zijn.

Europa bewust functie

Ook wordt de rubriek gebruikt om aandacht te vragen voor die Europeesrechtelijke onderwerpen waar medewerkers van decentrale overheden misschien (nog) niet meteen de Europeesrechtelijke component zien. Het betreft onderwerpen die soms niet letterlijk als vraag binnen zijn gekomen in de Helpdesk, maar die het kenniscentrum vanuit zijn voorlichtende rol onder de aandacht willen brengen.

Meer over de Vraag van de Week

Meer over de Vraag van de Week leest u in het [jaarverslag](#) van Europa decentraal over 2012. In onderstaande tabel is weergegeven hoe vaak de onderwerpen als praktijkvraag aan bod zijn gekomen in 2012.

Onderwerp	Aantal praktijkvragen in 2012
Aanbesteden	4
Cultuur en onderwijs	0
Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB)	5
Dienstenrichtlijn	3
Europees mededingingsrecht	3
Europees recht en decentrale overheden	6
Grensoverschrijdende samenwerking (GROS)	2
Informatiemaatschappij	3
Justitie vrijheid en veiligheid	2

Milieu, klimaat, energie, duurzaamheid	1
Regionaal beleid	1
Sociaal beleid en werkgelegenheid	1
Staatssteun	7
Vervoer	2
Vrij verkeer	2

De praktijkvragen in deze kroniek komen uit 2012. In enkele gevallen is de vraag niet geheel meer up to date. In dat geval verwijzen we naar actuele informatie. Opmerkingen over de inhoud en suggesties voor aanvullingen zijn van harte welkom op info@europadecentraal.nl.

Inhoud

1. Dienst van algemeen economisch belang (DAEB)	6
DAEB opleggen mogelijk voor aanleg breedband?	6
Is drinkwatervoorziening door een gemeentelijk havenbedrijf een DAEB?	6
Kan een besluit tot compensatiesteun op basis van een DAEB-vrijstelling ook onder de aanbestedingsregels vallen?	6
Geldt er voor DAEB-beheerders een omzeteis onder de DAEB-vrijstelling?	6
2. Staatssteun	6
Hoe gaat een kennisgeving van een steunmaatregel onder de AGVV?	6
Zijn 'Green Deals' staatssteunproof?	6
Staatssteunregels voor sport?	7
Verschil notificatie, melding, kennisgeving en prenotificatie?	7
Welke termijn geldt voor een kennisgeving onder de MKB-Visserijvrijstelling?	7
Steun voor innovatieadvies door netwerkorganisatie aan agrariërs mogelijk?	7
Kan onder de AGVV opleidingssteun voor coachactiviteiten verleend worden?	7
3. Europees recht en decentrale overheden	7
Procedure voor totstandkoming van een Commissievoorstel?	7
Reclame- en lichtmasten en Europa?	8
Wat is de dag van Europa?	8
Hoe kunnen decentrale overheden profiteren van het Europees innovatiebeleid?	8
Zijn er bepaalde vereisten voor consultaties?	8
Rechtstreekse werking Europese richtlijnen?	8
4. Dienstenrichtlijn	8
Vergunningaanvragen verplicht in het Nederlands?	8
Vergunning circus uit dierenwelzijnsoverwegingen weigeren?	8
5. Sociale Zaken en Werkgelegenheid	9
Gevolgen voorstel Handhavingsrichtlijn detachering van werknemers voor decentrale overheden?	9
6. Aanbesteden	9
Impressie voorlichtingsbijeenkomst voorstellen Aanbestedingsrichtlijnen	9
Aanvullende uitsluitingsgronden aanbestedingsprocedure	9
Wanneer beroep op dwingende spoed bij een onderhandelingsprocedure?	9
7. Justitie, vrijheid en veiligheid	9
Wat doet de EU om corruptie tegen te gaan?	9
Hoe kunnen gemeenten inwoners helpen bij opzetten Europees burgerinitiatief?	10
8. Grensoverschrijdende samenwerking	10
Rol Benelux-verdrag bij grensoverschrijdende samenwerking?	10
Voorbeelden rol innovatie bij grensoverschrijdende samenwerking?	10
9. Mededinging	10
Wanneer spelen de mededingingsregels een rol bij vergunningverstrekking?	10

Vallen onderlinge prijsafspraken van gemeentelijke campings onder het karteltoezicht? ..	10
10. Informatiemaatschappij	10
Welke mogelijkheden biedt e-Health decentrale overheden?	10
Heeft de nieuwe eID Verordening gevolgen voor onze provincie?	11
Vallen culturele instellingen onder het voorstel voor nieuwe Open Data richtlijn?	11
11. Vervoer	11
Mag een DAEB-uitvoerder in de OV-sector een redelijke winst ontvangen?	11
Europese initiatieven voor lokaal, duurzaam transport?	11
12. Vrij verkeer	11
Kortingsregeling zwembad voor eigen inwoners toegestaan?	11
Vrij verkeersregels van toepassing op zuiver interne situatie?	12
13. Werkgelegenheid en sociaal beleid	12
Gevolgen nieuwe Arbeidstijdenrichtlijn wat betreft maximale werktijden?	12
14. Regionaal beleid en structuurfondsen	12
Werkprogramma Europese Commissie en (structuur)fondsen?	12
15. Klimaat, energie en duurzaamheid	12
Verplichting energielabel 2013 ook voor bestaande publieke gebouwen?	12

1. Dienst van algemeen economisch belang (DAEB)

DAEB opleggen mogelijk voor aanleg breedband?

[Nr. 643 - 16 januari 2012](#)

Een gemeente kan een onderneming belasten met het aanleggen van breedband middels een DAEB mits de constructie voldoet aan de gestelde voorwaarden. In de zogenaamde achtergestelde gebieden dient sprake te zijn van een publiek belang en marktfalen. Bovendien moeten de criteria gesteld in het Altmark-arrest en in de breedbandrichtsnoeren van de Europese Commissie in acht worden genomen.

Is drinkwatervoorziening door een gemeentelijk havenbedrijf een DAEB?

[Nr. 648 - 20 februari 2012](#)

Een gemeente kan een havenbedrijf belasten met het uitvoeren van drinkwatervoorziening aan aanmerende schepen middels een DAEB mits de constructie voldoet aan de gestelde voorwaarden. In het geval van watervoorziening moeten de in het werkdocument van de Europese Commissie genoemde criteria en het criterium van marktfalen in acht worden genomen.

Bovendien is de regelgeving van het DAEB-pakket van toepassing. Denk ook aan protocol nr. 26 van het Lissabonverdrag, art. 14 VWEU, Altmark, het Almuniapakket en specifieke Europese regelgeving over openbare dienstplichten voor waterbedrijven.

Kan een besluit tot compensatiesteun op basis van een DAEB-vrijstelling ook onder de aanbestedingsregels vallen?

[Nr. 661 - 29 mei 2012](#)

Bij het aanwijzen van een DAEB via een subsidie dient een gemeente rekening te houden met zowel staatssteun- als aanbestedingsregels. Een DAEB-aanwijzingsbesluit of een subsidiebesluit kan namelijk onder bepaalde omstandigheden worden aangemerkt als een overheidsopdracht, welke kunnen vallen onder de Aanbestedingsrichtlijn.

Geldt er voor DAEB-beheerders een omzeteis onder de DAEB-vrijstelling?

[Nr. 677 - 29 oktober 2012](#)

Onder de huidige DAEB-vrijstelling is de omzeteis aan de DAEB-beheerder komen te vervallen. Voorheen kwam een onderneming niet in aanmerking voor een DAEB-compensatiesteun indien deze meer dan € 100 miljoen aan jaaromzet over twee boekjaren behaalde.

2. Staatssteun

Hoe gaat een kennisgeving van een steunmaatregel onder de AGVV?

[Nr. 644 - 23 januari 2012](#)

De kennisgevingsprocedure richting de Europese Commissie voor een gemeente om een steunmaatregel onder de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) te plaatsen wordt in deze praktijkvraag in zeven stappen uiteengezet.

Zijn 'Green Deals' staatssteunproof?

[Nr. 647 - 13 februari 2012](#)

Decentrale overheden dienen in het kader van 'Green Deals' elke overeenkomst afzonderlijk te toetsen aan de staatssteunregels. Per overeenkomst moet worden vastgesteld of het staatssteunproof is.

Staatssteunregels voor sport?

[Nr. 655 - 9 april 2012](#)

Een gemeente kan onder voorwaarden een amateursportvereniging steun verlenen in de vorm van staatssteun of de-minimissteun. Elk geval dient te worden getoetst aan de vijf criteria van het staatssteunverbod. Ook voor concurrerende activiteiten (zoals vastgoed en horeca) spelen de staatssteunregels een rol. Daarnaast wordt de toepassing van de criteria verduidelijkt in diverse beschikkingen van de Commissie.

Verschil notificatie, melding, kennisgeving en prenotificatie?

[Nr. 660 - 14 mei 2012](#)

Wanneer decentrale overheden staatssteun verlenen moeten zij de Europese Commissie op de hoogte stellen. Afhankelijk van de maatregel moet deze worden gemeld of kennisgegeven. De melding is een uitgebreidere procedure dan de kennisgeving. Tot slot legt deze praktijkvraag uit wat (pre)notificatie inhoudt.

Welke termijn geldt voor een kennisgeving onder de MKB-Visserijvrijstelling?

[Nr. 672 - 24 september 2012](#)

De MKB-Visserijvrijstellingsverordening noemt niet expliciet een termijn voor kennisgeving. Het is echter noodzakelijk dat uiterlijk bij de inwerkingtreding van de steun, beknopte informatie is toegezonden aan de Europese Commissie.

Steun voor innovatieadvies door netwerkorganisatie aan agrariërs mogelijk?

[Nr. 673 - 1 oktober 2012](#)

Decentrale overheden kunnen subsidies voor adviesdiensten aan agrariërs staatssteunproof aanbieden. Het is echter een vereiste dat de steun via adviesdiensten volledig terecht komt bij de agrariërs. Ook de secundaire regelgeving is van belang (zie praktijkvraag).

Kan onder de AGVV opleidingssteun voor coachactiviteiten verleend worden?

[Nr. 682 - 3 december 2012](#)

Het is voor decentrale overheden mogelijk om onder voorwaarden opleidingssteun te verlenen onder de Algemene Groepsvrijstelling voor coachactiviteiten. De steun moet een economische activiteit betreffen om in aanmerking te komen voor toetsing aan de criteria voor rechtsgeldige staatssteun. Daarnaast moet worden vastgesteld of de steunmaatregel een algemene of specifieke opleidingsactiviteit betreft.

3. Europees recht en decentrale overheden

Procedure voor totstandkoming van een Commissievoorstel?

[Nr. 645 - 30 januari 2012](#)

Nieuwe Europese wetgeving ontstaat in het algemeen op initiatief van de Europese Commissie (EC). Zo kan de EC verordeningen en richtlijnen voorstellen. Het is daarnaast mogelijk voor de Raad van de EU (de Raad), het Europees Parlement en de EU-burgers om bijvoorbeeld aanbevelingen en verzoeken tot wetgeving in te dienen bij de EC.

Nadat de Commissie een voorstel heeft gedaan besluit veelal – afhankelijk van de toepasselijke wetgevingsprocedure – de Raad en het Europees Parlement hierover. Dit leidt uiteindelijk tot aanvaarding of verwerping van het Commissievoorstel.

Reclame- en lichtmasten en Europa?

[Nr. 657 - 23 april 2012](#)

Een gemeente kan bij het aanbieden van reclamemogelijkheden te maken krijgen met het Europees recht. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat de gemeente dan wordt geconfronteerd met de gevolgen van mededingingsrecht en de Dienstenrichtlijn.

Wat is de dag van Europa?

[Nr. 659 - 9 mei 2012](#)

De Dag van Europa viert men op 9 mei. Robert Schuman heeft op 9 mei 1950 de ideeën van de grondslag van de EU uitgesproken. De feestdag beoogt de bekendheid van de EU-instellingen bij de burgers te vergroten.

Hoe kunnen decentrale overheden profiteren van het Europees innovatiebeleid?

[Nr. 662 - 1 juni 2012](#)

Decentrale overheden kunnen op verschillende wijzen profiteren van het Europees innovatiebeleid. De EU2020 strategie en de Structuurfondsprogramma's zijn belangrijke instrumenten voor decentrale overheden om innovatie ook via lokale en regionale ontwikkeling te stimuleren. Het is tevens mogelijk om binnen het kader van staatssteun subsidie te ontvangen voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie. Daarnaast wordt het gebruik van innovatiepartnerschappen gestimuleerd.

Zijn er bepaalde vereisten voor consultaties?

[Nr. 667 - 9 juli 2012](#)

Decentrale overheden hebben vaak de mogelijkheid om te reageren op consultaties van de Europese Commissie. De beginselen en minimumvereisten hierbij staan vermeld op het internetportaal van 'Your voice in Europe'. Aan de hand van consultaties kunnen decentrale overheden worden betrokken bij de beleidsvorming van de Commissie.

Rechtstreekse werking Europese richtlijnen?

[Nr. 670 - 10 september 2012](#)

Indien een Europese richtlijn niet tijdig is geïmplementeerd door de Nederlandse overheid dan gelden de verplichtingen in de betreffende richtlijn alsnog voor decentrale overheden. Zodra de implementatietermijn is verstreken dan kunnen richtlijnen namelijk een zogenaamde rechtstreekse werking hebben. De voorwaarden hiervoor staan in deze praktijkvraag beschreven.

4. Dienstenrichtlijn

Vergunningaanvragen verplicht in het Nederlands?

[Nr. 642 - 9 januari 2012](#)

Een gemeente kan een vergunningaanvraag in het Nederlands verplichten en handelt daarmee niet in strijd met de Europese vrij verkeersregels.

Vergunning circus uit dierenwelzijnsoverwegingen weigeren?

[Nr. 646 - 6 februari 2012](#)

Hoewel er geen sprake is van discriminerend handelen, verzetten de Europese én nationale regels zich wel tegen het weigeren van een vergunning aan een circus met dieren. Slechts wanneer er evident sprake is van dierenmishandeling of niet respectvol wordt omgegaan met dieren kan een dergelijke vergunning worden geweigerd.

5. Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Gevolgen voorstel Handhavingsrichtlijn detachering van werknemers voor decentrale overheden?

[Nr. 658 - 1 mei 2012](#)

Het nieuwe voorstel voor een Handhavingsrichtlijn voor detachering van werknemers heeft gevolgen voor decentrale overheden. Het voorstel dient de toepassing van de Detacheringsrichtlijn te verbeteren. Werkgevers moeten hun gedetacheerde werknemers garanderen bepaalde beschermingsvoorschriften te hanteren.

6. Aanbesteden

Impressie voorlichtingsbijeenkomst voorstellen Aanbestedingsrichtlijnen

[Nr. 649 - 27 februari 2012](#)

Op 16 februari 2012 vond een bijeenkomst bij Europa decentraal plaats waar de nieuwste voorstellen voor Aanbestedingsrichtlijnen en een Concessierichtlijn afkomstig van de Europese Commissie centraal stonden. De meest opvallende vragen op deze bijeenkomst worden in deze praktijkvraag kort aangestipt.

Aanvullende uitsluitingsgronden aanbestedingsprocedure

[Nr. 654 - 2 april 2012](#)

Voor decentrale overheden is het mogelijk om aanvullende uitsluitingsgronden te gebruiken. Deze gronden zijn niet expliciet opgenomen in de Aanbestedingsrichtlijn. Zo kunnen bijvoorbeeld aanvullende uitsluitingsgronden ter handhaving van het gelijkheid- en transparantiebeginsel worden gebruikt. Die maatregelen moeten dan wel proportioneel zijn.

Wanneer beroep op dwingende spoed bij een onderhandelingsprocedure?

[Nr. 663 - 11 juni 2012](#)

Decentrale overheden kunnen in sommige gevallen vanwege dwingende spoed gebruikmaken van de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking. Hieraan zijn wel enkele voorwaarden verbonden waaraan moet worden voldaan: onvoorzienbaarheid, onverenigbaarheid en causaal verband.

Mag ik vragen naar een bepaald keurmerk?

[Nr. 671 - 17 september 2012](#)

Het is omwille van het discriminatieverbod verboden voor decentrale overheden om specifieke keurmerken te eisen bij aanbestedingen. De onderliggende criteria van een keurmerk kunnen wel worden opgenomen in de aanbestedingstukken.

7. Justitie, vrijheid en veiligheid

Wat doet de EU om corruptie tegen te gaan?

[Nr. 650 - 5 maart 2012](#)

De Europese Commissie houdt beter toezicht op de inspanningen omtrent corruptiebestrijding van lidstaten. Uit onderzoek is gebleken dat een grote meerderheid van de Europeanen corruptie ervaart als een probleem en gelooft dat de corruptie op lokaal, regionaal of nationaal niveau de afgelopen jaren is toegenomen.

Hoe kunnen gemeenten inwoners helpen bij opzetten Europees burgerinitiatief?

[Nr. 664 - 18 juni 2012](#)

Inwoners van de EU kunnen aan de hand van een burgerinitiatief de Europese Commissie verzoeken een wetsvoorstel te doen over een onderwerp waarop de Commissie bevoegd is. Decentrale overheden kunnen meer bekendheid geven aan het Europees burgerinitiatief. Ook hebben zij veelal meer contacten in andere lidstaten en kunnen daarmee voor de burgers een ondersteunende rol spelen in het burgerinitiatief.

8. Grensoverschrijdende samenwerking

Rol Benelux-verdrag bij grensoverschrijdende samenwerking?

[Nr. 653 - 26 maart 2012](#)

Het Benelux-verdrag dat op 1 januari 2012 in werking is getreden heeft als doel de grensoverschrijdende samenwerking uit te breiden. Het nieuwe verdrag maakt het mogelijk voor de Benelux-landen om samen te werken met andere lidstaten of regio's daarvan. Het nieuwe Benelux-verdrag richt zich op drie speerpunten namelijk: interne markt en economische unie, duurzaamheid en justitie en binnenlandse zaken.

Voorbeelden rol innovatie bij grensoverschrijdende samenwerking?

[Nr. 675 - 15 oktober 2012](#)

In 2012 hebben op de 'Open Days' in Brussel ook bijeenkomsten plaatsgevonden omtrent de rol van innovatie bij grensoverschrijdende samenwerking. Op de [website](#) van 'Open Days' kunnen de diverse presentaties worden nageslagen.

9. Mededinging

Wanneer spelen de mededingingsregels een rol bij vergunningverstrekking?

[Nr. 656 - 16 april 2012](#)

Hoewel een provincie bij vergunningverstrekking als overheid optreedt, kan deze onder bepaalde omstandigheden de mededinging vervalsen. De provincie dient rekening te houden met de kartelregels van de EU en de Mededingingswet. Het is met name van belang dat de zogenoemde nuttig-effect norm (zie praktijkvraag) niet wordt overschreden.

Vallen onderlinge prijsafspraken van gemeentelijke campings onder het karteltoezicht?

[Nr. 666 - 2 juli 2012](#)

Een gezamenlijke prijsstrategie is niet toegestaan. Betreffen het echter kleine ondernemingen met een lage omzet dan is het eventueel mogelijk om via de bagatel-uitzondering uit de Mededingingswet uitgezonderd te worden van de bepalingen aangaande karteltoezicht.

10. Informatiemaatschappij

Welke mogelijkheden biedt e-Health decentrale overheden?

[Nr. 651 - 12 maart 2012](#)

Decentrale overheden kunnen vanwege hun betrokkenheid bij het gezondheidsbeleid een grotere rol spelen in e-Health. E-Health kan leiden tot een efficiëntere gezondheidszorg, meer mogelijkheden voor zelfstandig wonen en aanzienlijke kostenbesparingen. Voorbeelden van in Nederland reeds toegepaste mogelijkheden zijn: persoonlijke website met behandelplan, artsen beantwoorden via elektronische consultatie vragen van patiënten,

via audio-video verbinding expertise aanbieden aan patiënten en een online communicatieplatform. Via uitvoering van de wet PG en het gebruik van Europese subsidiemogelijkheden kunnen gemeenten e-Health stimuleren.

Heeft de nieuwe eID Verordening gevolgen voor onze provincie?

[Nr. 665 - 25 juni 2012](#)

De Europese Commissie wil een wederzijdse erkenning van nationale elektronische identificatie (eID's, zoals Digid) bewerkstelligen. Hieraan worden voorwaarden verbonden die tot een bepaald beveiligingsniveau moeten leiden. De verordening kan ertoe leiden dat de provincie meer eID's van andere landen moet erkennen.

Zo wil de Commissie grensoverschrijdend digitaal aanbesteden, het aanvragen van vergunningen via het Dienstenloket en het online afhandelen van formaliteiten door burgers makkelijker maken.

Vallen culturele instellingen onder het voorstel voor nieuwe Open Data richtlijn?

[Nr. 678 - 5 november 2012](#)

De Europese Commissie wil de reikwijdte van de richtlijn verbreden waardoor archieven, bibliotheken en musea hier ook onder zullen vallen. Het gaat om de grotere en door de overheid gefinancierde erfgoedinstellingen. De Commissie beoogt hiermee overheidsinformatie voor eenieder beschikbaar te stellen en hergebruik voor elk doel mogelijk te maken.

11. Vervoer

Mag een DAEB-uitvoerder in de OV-sector een redelijke winst ontvangen?

[Nr. 652 - 19 maart 2012](#)

De onderneming die op basis van het Altmark-arrest en de Public Service Obligations (PSO) verordening de openbare dienstverplichting uitvoert mag een redelijke winstmarge in rekening brengen.

Europese initiatieven voor lokaal, duurzaam transport?

[Nr. 674 - 8 oktober 2012](#)

De EU beoogt de CO2 uitstoot in 2020 met 20% te hebben verminderd. Om dit doel te realiseren zijn onder meer de volgende initiatieven gelanceerd: milieuzones, Groenboek Stedelijke Mobiliteit, Actieplan Stedelijke Mobiliteit en de Strategie voor de internalisering van de externe kosten van vervoer.

12. Vrij verkeer

Kortingsregeling zwembad voor eigen inwoners toegestaan?

[Nr. 668 - 16 juli 2012](#)

Op grond van het vrije verkeer binnen de interne markt is dit in beginsel niet toegestaan omdat het discriminerend werkt. Uit rechtspraak blijkt dat nationale maatregelen die een dergelijk woonplaatsvereiste opleggen als indirect discriminerende - en dus in principe verboden - maatregelen dienen te worden beschouwd.

Personen die op het grondgebied van een andere staat (of gemeente) wonen, worden op die manier immers in een minder gunstige positie gesteld dan zij die wel in de desbetreffende gemeente wonen. Er zijn echter wel uitzonderingen (dwingende redenen van algemeen

belang) die mogelijk gebruikt kunnen worden om een dergelijke maatregel toch te rechtvaardigen.

Vrij verkeersregels van toepassing op zuiver interne situatie?

[Nr. 676 - 22 oktober 2012](#)

Het is niet mogelijk om zich in een zuiver interne situatie te beroepen op de vrij verkeersregels uit het Verdrag. Een beroep op de Dienstenrichtlijn kan wel in een interne situatie.

13. Werkgelegenheid en sociaal beleid

Gevolgen nieuwe Arbeidstijdenrichtlijn wat betreft maximale werktijden?

[Nr. 679 - 12 november 2012](#)

Op grond van de Arbeidstijdenrichtlijn duurt een werkweek maximaal 48 uur. Op het gebied van maximale werktijden bestaat in de huidige richtlijn een individuele opt-out voor lidstaten. In Nederland geldt in beginsel voor alle sectoren dat er tussen twee aanwezigheidsdiensten 11 uur rust moet zijn.

Deze rust mag maximaal twee keer per week worden ingekort, waaraan voorwaarden zijn verbonden. Daarnaast wordt in de praktijk ruimschoots gebruik gemaakt van de opt-out regeling. Herziening van de Arbeidstijdenrichtlijn kan hier mogelijk verandering in brengen.

14. Regionaal beleid en structuurfondsen

Werkprogramma Europese Commissie en (structuur)fondsen?

[Nr. 681 - 26 november 2012](#)

Het Werkprogramma noemt een aantal niet-wetgevende initiatieven in het kader van structuurfondsen. De voorstellen brengen echter nog geen duidelijkheid over de invulling van de nieuwe periode. Momenteel lopen de onderhandelingen over definitieve invulling van de structuurfondsen nog.

15. Klimaat, energie en duurzaamheid

Verplichting energielabel 2013 ook voor bestaande publieke gebouwen?

[Nr. 683 - 10 december 2012](#)

Voor bestaande overheidsgebouwen geldt ook de verplichting om een Energielabel op te hangen. Het is de bedoeling dat gebouwen groter dan 500 vierkante meter een zichtbaar Energielabel krijgen. Over de vraag welke delen vloeroppervlakte meetellen voor de genoemde 500 vierkante meter, bestaat nog enige onduidelijkheid.